

Aan de Jubilaris

Norberto Morciniec, Nonagenario oblato

Het nummer XXXIII/2022 van het tijdschrift *Neerlandica Wratislaviensia* is opgedragen aan Professor Norbert Morciniec, filoloog, linguïst, germanist en neerlandicus – ter gelegenheid van zijn 90ste verjaardag.

Norbert Morciniec is *de* pionier, vanaf de jaren 60 van de 20ste eeuw, van de studie Nederlandse taal- en letterkunde in Polen, en daarmee ook *de* grondlegger van de Poolse neerlandistiek. Hij is de stichter, in 1975, van de vakgroep Nederlands (binnen de germanistiek) aan de Universiteit Wrocław, met een volwaardig studieprogramma, goedgekeurd door alle ministeriële instanties van destijds; het eerste academische programma van deze specialisatie in heel Polen.

Enkele jaren later is Norbert Morciniec ook de stichter, en jarenlang hoofdredacteur, van het tijdschrift *Neerlandica Wratislaviensia*, het oudste neerlandistieke tijdschrift in Midden- en Oost-Europa, “tussen de Elbe en Kamtsjatka”, zoals dat jaren later werd geformuleerd. Het idee van dit tijdschrift rees bij het “3de Internationale Colloquium Neerlandicum”, door hem in mei 1981 te Wrocław georganiseerd. Enkele maanden later, vanaf 13 december 1981, beleefde Polen een zeer moeilijke tijd tijdens de ‘staat van beleg’. Daardoor werden de redactiewerkzaamheden bij het eerste nummer van het nieuwe tijdschrift uitgeschoven, en precies 40 jaar geleden, in 1982, uitgevoerd; het nummer verscheen, als *Neerlandica Wratislaviensia* I, in 1983.

Reeds in dat eerste nummer (en in de daaropvolgende nummers) werden artikelen van een brede internationale kring van onderzoekers gepubliceerd: auteurs uit Polen, maar ook uit Nederland en Vlaanderen of de toenmalige DDR. De thematiek van deze teksten besloeg zowel de Nederlandse en Vlaamse theorieën binnen de linguïstiek, alsook de Nederlandse en Vlaamse literatuur en de cultuur van de Lage Landen, *annex* de culturele en historische relaties tussen de Lage Landen en Polen. En daarna... volgden tientallen verdere nummers.

Onder de auteurs van het hier gepresenteerde nummer XXXIII van ons tijdschrift, het ‘Norbert-Morciniec-jubileum-nummer’, vindt men... eveneens de auteurs uit de eerste nummers van *Neerlandica Wratislaviensia*, onder hen Karel Porteman, Jos Wilmots en Jerzy Koch; alsook Andrzej Borowski. Er zijn hier ook bijdragen en recensieartikelen van leerlingen van Norbert Morciniec:

Bożena Czarnecka, Irena Barbara Kalla, Agata Kowalska-Szubert en Joanna Skubisz (ook de redacteur van dit nummer, Stefan Kiedroń, behoort tot zijn leerlingen). Er is meer: men vindt hier ook teksten van neerlandici uit andere Poolse steden: Ewa Jarosińska uit Warszawa, Erik-Jan Kuipers uit Kraków en Muriel Waterlot uit Lublin, alsook teksten van neerlandici uit de buurlanden: Wilken Engelbrecht uit Tsjechië en Hans Beelen uit Duitsland.

Er zou hier, met alle zekerheid, nóg een artikel verschijnen... Het zou van de hand zijn van leerling en latere opvolger van Norbert Morciniec als chef van de vakgroep Nederlands. Én stichter van de eerste autonome academische instelling voor neerlandistiek in Polen: de Erasmus-leerstoel voor Nederlandse Taal Literatuur en Cultuur – *Katedra Języka, Literatury i Kultury Niderlandzkiej im. Erazma z Rotterdamu* (de huidige *Katedra Filologii Niderlandzkiej*). Maar dat is niet meer mogelijk... Wij stellen met droefheid vast dat Stanisław Prędota (1944–2021), een van de eerste *doctores*... van Norbert Morciniec, na een lange ziekte, vorig jaar overleed...

Het is waard om te onderstrepen dat de in dit nummer van *Neerlandica Wratislaviensia* gepresenteerde teksten van Poolse en buitenlandse neerlandici als het ware aansluiten bij het brede onderzoeksveld van de *Jubilaris*: taalkunde, letterkunde, cultuurkunde. Al die drie gebieden onderzocht en onderzoekt Norbert Morciniec in de loop van zijn academische carrière: van zijn eerste studies van meer dan 60 jaar geleden tot zijn boeken en bijdragen die in de 21ste eeuw verschijnen.

De bovengenoemde academische context wordt hier daarom ook nog door twee teksten onderbouwd die deze twee grens-momenten presenteren: de tekst van Norbert Morciniec over het prille begin van zijn neerlandistieke linguïstische studies bij professor Ludwik Zabrocki in de jaren 50 van de 20ste eeuw én zijn publicatielijst, vanaf 1960 tot de eerste decennia van de 21ste eeuw. En er zullen heel zeker ook nog nieuwe publicaties volgen: onze *Jubilaris* is altijd actief.

Ad Multos Annos!

Redactie